

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

EXAMENCOMMISSIE SECUNDAIR ONDERWIJS

Jaarverslag 2019

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR
HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES &
STUDIETOELAGEN

examencommissiesecundaironderwijs.be

Inleiding

Een diploma behalen associëren we spontaan met naar school gaan. Een opleiding volgen is voor de meesten onder ons dan ook een logische keuze. Maar toch hebben mensen soms hele goede redenen om een alternatief te zoeken bij de Examencommissie. In 2019 kwamen er weer heel wat kandidaten over de vloer in het examen centrum. Zij vonden de motivatie om de studie weer op te pikken, combineerden examens met sportieve of artistieke ambities of kwamen tot rust in een leertraject op eigen tempo.

Bij de Examencommissie kan iedereen een getuigschrift of diploma secundair onderwijs behalen via zelfstudie. Kandidaten kiezen een studierichting en leggen per vak 1 examen af over de volledige graad van het secundair onderwijs. We organiseren examens en publiceren vakfiches waarmee kandidaten zich voorbereiden. We begeleiden onze kandidaten niet, geven geen les en maken geen cursussen.

Ons studieaanbod is beperkt tot studierichtingen die haalbaar zijn via zelfstudie. Kandidaten kiezen een studierichting en plannen hun examens op eigen tempo. Ze kunnen elk examen 3 keer per jaar afleggen.

Infosessie

25% Wie overweegt om deel te nemen aan onze examens, moet eerst een infosessie komen volgen in Brussel. Gemiddeld geven we 2 infosessies per maand maar op piekmomenten kan het oplopen tot 4. Wie deelneemt aan een infosessie schrijft zich doorgaans onmiddellijk in. Maar net zoals de voorbije jaren deed een vierde van de potentiële kandidaten deed dat niet in 2019.

De verplichte infosessie geeft een realistisch beeld van wat een traject via zelfstudie betekent en moet potentiële kandidaten aansporen om even stil te staan bij de vraag of Examencommissie wel de meest geschikte optie is voor hen.

INFOSESSIES

30

REGISTRATIES

4.254

NIEUWE KANDIDATEN

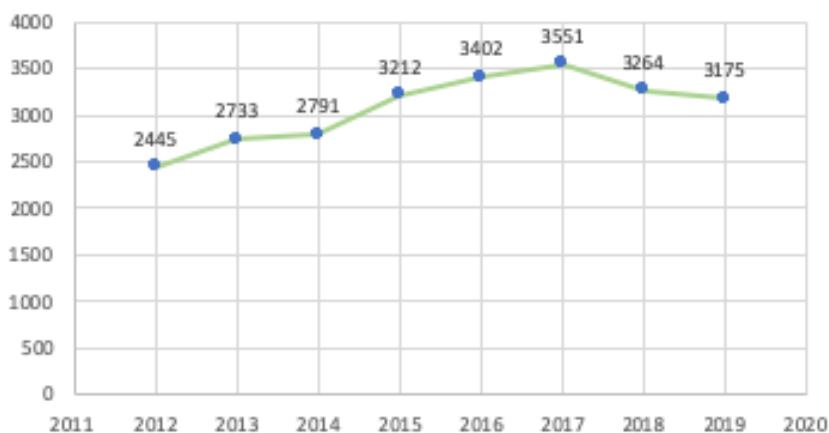
3.260

Kandidaten

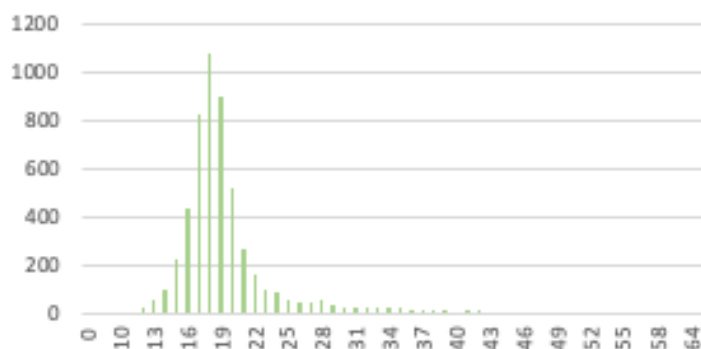
Het aantal kandidaten dat zich voor het eerst inschreef, is voor het tweede jaar op rij licht gedaald. Opnieuw blijkt dat de hervorming van 2017 in de derde graad bso het gewenste effect heeft gehad. Jongeren zien de studierichtingen niet langer als een makkelijk alternatief om een diploma te behalen omdat ze voor dit examenprogramma voldoende praktijkervaring moeten hebben om de gevraagde arbeidsmarktcompetenties te kunnen bewijzen.

Kandidaten bepalen het tempo waarop ze examens afleggen zelf. Daardoor is de duur van een examentraject zeer uiteenlopend en is niet elke kandidaat even actief in de loop van een jaar. Wij noemen een kandidaat actief als hij voor minstens 1 examen was ingeschreven in 2019.

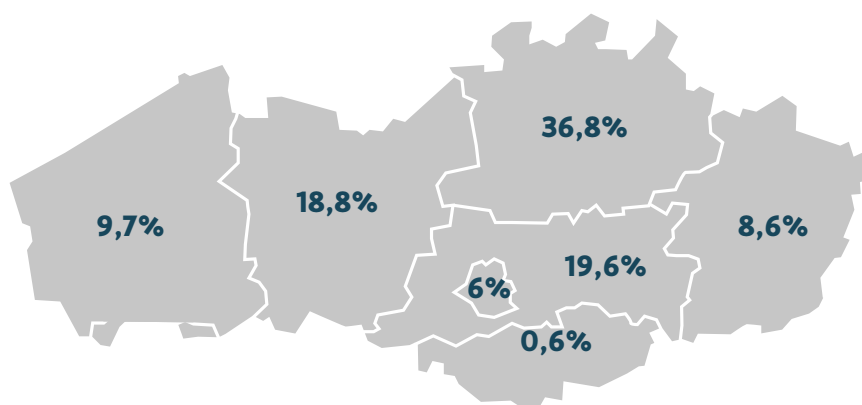
INSCHRIJVINGEN 2019

LEEFTIJD KANDIDATEN

WOONPLAATS KANDIDATEN

ACTIEVE KANDIDATEN

5.374

2.779

2.595

Studierichtingen

Alleen wie zich in 2019 voor het eerst inschreef voor een studierichting, nemen we op bij het aantal kandidaten per studierichting. Wie in de loop van het jaar is overgestapt naar een andere studierichting komt niet voor in de cijfers. Ook kandidaten die geslaagd zijn in de eerste of tweede graad en in hetzelfde jaar nog doorgestroomd zijn naar een volgende graad zitten niet in het overzicht.

TWEE MARKANTE VASTSTELLINGEN

1. Zowel in de eerste als de tweede graad is het aantal kandidaten gestegen. Vooral in de tweede graad aso is er een opvallende stijging van 24%. De absolute cijfers blijven natuurlijk laag en zijn niet te vergelijken met de derde graad.
2. Het aantal kandidaten in de derde graad is gedaald ondanks lichte stijgingen in aso en kso. De daling van 37% van kandidaten in de derde graad bso springt het meest in het oog. De examenprogramma's hebben hun aantrekkingskracht duidelijk verloren sinds de hervorming. Kandidaten moeten 6 maanden relevante praktijkervaring voorleggen om te mogen deelnemen aan de assessments. Zelfstandig de nodige werkervaring opdoen, blijkt een moeilijke opdracht te zijn.

EERSTE GRAAD

ONDERWIJSVORM	STUDIERICHTING	AANTAL	%
aso	Moderne wetenschappen	92	100%

TWEEDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	STUDIERICHTING	AANTAL	%
aso	Economie	40	22,99%
	Humane wetenschappen	56	32,18%
	Latijn	12	6,90%
	Wetenschappen	66	37,93%
bso	Kantoor	48	100%
kso	Beeldende en architecturale kunsten	7	100%
tso	Handel-talen	46	100%

DERDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	STUDIERICHTING	AANTAL	%
aso	Economie-moderne talen	188	15,09%
	Economie-wetenschappen	50	4,01%
	Economie-wiskunde	39	3,13%
	Humane wetenschappen	615	49,36%
	Latijn-moderne talen	22	1,77%
	Latijn-wetenschappen	12	0,96%
	Latijn-wiskunde	9	0,72%
	Moderne talen-wetenschappen	66	5,30%
	Moderne talen-wiskunde	14	1,12%
	Wetenschappen-wiskunde	231	18,54%
bso	Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer	338	72,69%
	Kantoor-logistiek	127	27,31%
kso	Beeldende vorming	55	74,32%
	Muziek	19	25,68%
tso	Farmaceutisch technisch assistent	52	5,08%
	Fotografie	64	6,26%
	Handel	261	25,51%
	Lichamelijke opvoeding en sport	75	7,33%
	Onthaal en public relations	96	9,38%
	Secretariaat talen	135	13,20%
	Sociale en technische wetenschappen	340	33,24%

Examens

In 2019 organiseerden we 49.657 examens. Daarvan werden er 35.915 effectief afgelegd. Dat wil zeggen dat 72 % van alle examens werkelijk plaatsvond. Bij de overige 28% is de kandidaat niet komen opdagen of mocht hij niet deelnemen omdat hij te laat was of zich niet kon identificeren.

Zowel in de derde graad aso als in tso hebben we bijna 4.000 examens meer georganiseerd dan in 2018. Kandidaten die willen verder studeren kiezen in de derde graad veel bewuster voor aso en tso. Dat merken we aan de stijging van het aantal examens dat we moeten plannen om iedereen binnen 4 maanden een beschikbaar examenmoment te kunnen geven voor elk vak.

DIGITALE EXAMENS

31.234

SCHRIFTELIJKE EXAMENS

3.324

MONDELINGE EXAMENS

11.183

PRAKTIJKE XAMENS

731

ASSESSMENTS

139

GECOMBINEERDE EXAMENS
SCHRIFTELIJK/DIGITAAL

3.054

WAT IS DE SLAAGKANS OP EEN EXAMEN?

EERSTE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	720	71%

TWEEDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	1.408	63%
bso	326	75%
kso	14	57%
tso	278	57%
TOTAAL	2.026	63%

DERDE GRAAD

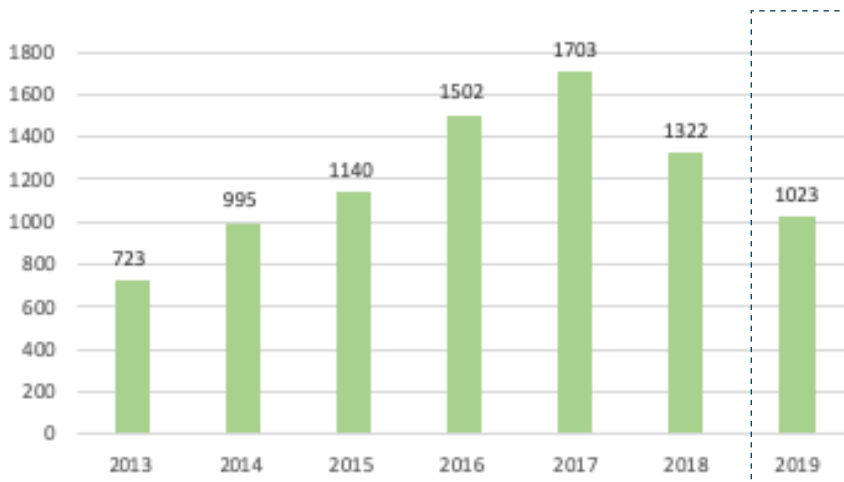
ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	1.4791	46%
bso	3.752	70%
kso	621	71%
tso	13.597	51%
TOTAAL	3.2761	60%

Diploma's en getuigschriften

Voor het tweede jaar op rij reikten we minder diploma's uit hoewel we nauwelijks minder kandidaten hebben. Tot 2017 schreven jongeren met het potentieel om verder te studeren zich vaak in voor een studierichting in bso om de doorlooptijd van het examen traject zo kort mogelijk te houden. Na de hervorming was een bso-studierichting niet meer zo aantrekkelijk omdat het accent nu sterk op de arbeidsmarktcompetenties ligt. Daardoor kiezen kandidaten die naar het hoger onderwijs willen nu vaker voor aso of tso. We merken wel dat ze daardoor meer examenbeurten nodig hebben om te slagen en dus langer bezig zijn met hun examenprogramma.

BEHAALDE GETUIGSCRIFTEN EN DIPLOMA'S

WE REIKTEN IN
TOTAAL 1.023
DIPLOMA'S EN
GETUIGSCRIFTEN
UIT.

GETUIGSCRIFTEN

87

DIPLOMA'S

936

TOTAAL
STUDIEBEWIJZEN

1.023

56%

Iets meer dan de helft van de kandidaten dat zich in de loop van 2015 ingeschreven heeft in een studierichting van de derde graad, heeft in 2019 effectief een diploma behaald. Dat betekent echter niet dat slechts de helft van de kandidaten een succeservaring heeft. De cijfers vragen om de nodige nuancerings.

HOEVEEL KANDIDATEN BEHALEN ER UITEINDELIJK EEN DIPLOMA?

We kunnen makkelijk berekenen hoeveel diploma's we jaarlijks uitreiken, maar daarmee is niets gezegd over het aantal kandidaten dat zijn traject effectief volledig afwerkt bij de Examencommissie. Om inzicht te geven in de globale slaagkans, moeten we over een langere periode kijken want kandidaten hebben een individueel traject met een zeer gevarieerde doorlooptijd. Flexibiliteit is voor hen een belangrijke factor. Ze hebben vaak nood aan een sterke spreiding, omwille van een sportcarrière, artistieke ambities, een ziekte, de combinatie met een job of een gezin. Daardoor kan het vrij lang duren voor iemand een diploma behaalt.

Het komt ook regelmatig voor dat kandidaten hun behaalde resultaten elders valideren. Ze leggen slechts enkele vakken af bij ons en behalen het diploma in het volwassenenonderwijs of op school.

Vrijstellingen

We geven vrijstellingen aan kandidaten die niet geslaagd waren in het laatste jaar secundair onderwijs en een C-attest behaalden. Of aan wie een deelattest of deelcertificaat behaald heeft in het volwassenenonderwijs. Ook vakken in het hoger onderwijs kunnen vrijstellingen opleveren als de inhoud voldoende overeenkomt met de onderwijsdoelen van het secundair onderwijs.

VRIJSTELLINGEN	aso	bso	kso	tso
aanvragen	1.736	418	141	2.303
toekenningen	1.193	60	62	11.45
	69%	14%	44%	50%

Ondersteunende maatregelen

Kandidaten kunnen ondersteunende maatregelen aanvragen op basis van een attest. Als de aanvraag is goedgekeurd, krijgt de kandidaat de maatregelen die hem kunnen helpen om het examen even vlot te kunnen maken als elke andere kandidaat. Inhoudelijk wijzigen we niets aan de examens. De meeste kandidaten die ondersteuning vragen hebben dyslexie of dyscalculie. Maar ook een fysieke beperking of medische aandoening kan een goede reden zijn om extra ondersteuning te bieden.

KANDIDATEN
425

EXAMENS
2.247

Examen op afstand

Belgen die in het buitenland wonen, kunnen na onze goedkeuring schriftelijke en digitale examens afleggen in een kantoor van Flanders investment & trade (FIT). Digitale examens kunnen ook via proctor van thuis uit. Uiteraard met de nodige controle op fraude door een firma die erin gespecialiseerd is. In 2019 hebben we 134 proctorexamens afgenomen. Voor mondelinge examens en praktijkexamens komen kandidaten naar het examencentrum.

In gesloten instellingen zoals gevangenissen en jeugdinstellingen leggen kandidaten digitale en schriftelijke examens af onder toezicht van de onderwijscoördinator van de instelling. Voor mondelinge examens gaan onze examinatoren ter plaatse. Voor praktijkexamens kunnen kandidaten alleen terecht in het examencentrum.

KANDIDATEN
PROCTOR

33

KANDIDATEN
KANTOOR FIT

4

KANDIDATEN GESLOTEN
INSTELLING

37

Medewerkers

We werken met een vast team van 20 vakverantwoordelijken die voor hun vak een netwerk uitbouwen van zowel interne als externe toetsontwikkelaars, examinatoren en correctoren. De praktijkervaring van de vele externe medewerkers is onontbeerlijk om voeling te hebben met het Vlaamse onderwijslandschap, de kwaliteit van de examens te helpen bewaken en de gelijkwaardigheid van de getuigschriften en diploma's te garanderen.

Een team van 8 medewerkers zorgt voor de planning en praktische organisatie van de examens, leidt het examencentrum in goede banen en zorgt ervoor dat kandidaten goed ontvangen worden en over de nodige info beschikken.

EXTERNE MEDEWERKERS

- **49** Toetsontwikkelaars
- **93** Examinatoren
- **72** Toezichters
- **121** Correctoren

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES & STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
examencommissiesecundaironderwijs.be